

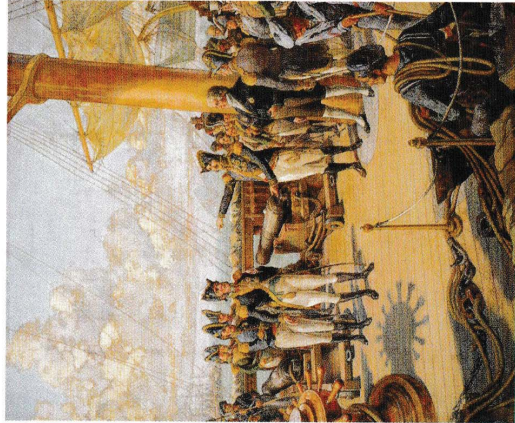
Bartolomeu Dias

(cerca de 1450 – 1500)

Outro célebre navegador português que começou a sua "carreira" na esquadra de Vasco da Gama, foi Bartolomeu Dias. Acompanhou também Pedro Álvares Cabral na famosa viagem na qual este descobriu o Brasil. O seu feito mais famoso foi a expedição para a Índia, onde seus navios navegaram, mas, por outro lado, descobriu o ponto muito famoso e importante – o Cabo da Boa Esperança.

A conquista portuguesa da América (1500 – 1822)

Uma frota de 13 navios partiram de Lisboa para explorar e proteger o território a leste do meridiano de Tordesilhas. O meridiano de Tordesilhas foi concebido para ser a fronteira que separa o território Espanhol e Português na América do Sul. Nos termos do Tratado de Tordesilhas de 1494, apenas uma pequena parte do território pertencia a Portugal. A frota foi comandada pelo navegador português Pedro Álvares Cabral, que na quarta-feira, 22 de abril de 1500, avistou a costa de uma baía maravilhosa na parte portuguesa do Novo mundo. Em 25 de abril, um sábado, os navegadores desembarcaram, e no dia seguinte, Francisco Henriques de Coimbra celebrou a primeira missa. Cabral tomou posse das terras em nome do rei de Portugal.

Dom Pedro I do Brasil e Avilez, Artista: Oscar Pereira da Silva

O tom, či Cabral objavil Brazíliu alebo nie sa stále polemizuje a to i napriek tomu, že neexistujú žiadne konkrétne dôkazy v prospech jednej alebo druhej hypotézy. Isté však je, že v tomto čase sa už v Európe vedelo o existencii území na východ od línie vymedzenej Tordesiliskou dohodou.

Vasco da Gama

(1469 – 24. december 1524)

Bol tiež portugalský moreplavec. V dobe objavov sa zviditeľnil tým, že navigoval prvé lode smerujúce z Európy do Indie na dovtedy najdlhšej ceste oceánom, dlhšej ako cesta okolo rovníka. Na konci života zastával na krátky čas post guvernéra a druhého miestokráľa.

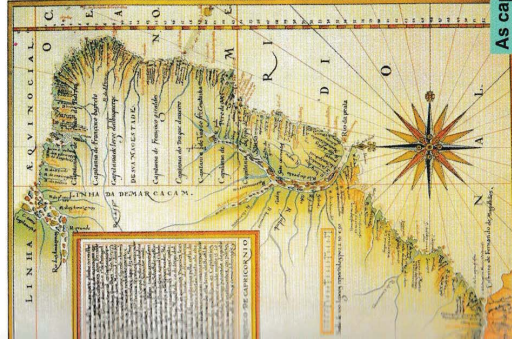
Bartolomeu Dias

(približne 1450 – 1500)

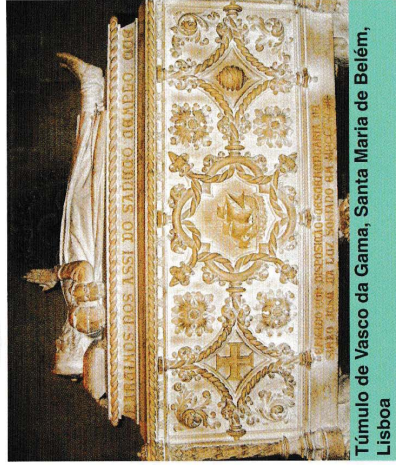
Ďalším slávnym portugalským moreplavcom, ktorý začal svoju "kariéru" vo flotile Vasca da Gama bol Bartolomeu Dias. Sprevádzal aj Pedra Álvaresa Cabrala na jeho slávnej ceste, keď objavil Brazíliu. Jeho najznámejším počínom bola výprava do Indie, kam navigoval svoje lode, ale na druhej strane objavil známy a významný bod – Mys dobrej nádeje.

Portugalské dobývanie v Amerike (1500 – 1822)

So zámerom preskúmať a zaistiť územie ležiace na východ od Tordesiliského poludníka vyplávala z Lisabonu flotila 13 lodí. Tor-desilský poludník bola pomyselná hranica oddeľujúca španielske a portugalské teritórium Južnej Ameriky. Podľa Tordesiliskej zmluvy z r.1494 patrila Portugalsku len veľmi malá časť územia. Flotile velil Pedro Álvares Cabral, portugalský moreplavec, ktorý v stredu 20. apríla 1500 zbadal brehy malebnej zátoky portugalskej časti Nového sveta. V sobotu 25. apríla sa námorníci vylodili na pobreží a na ďalší deň tu františkán Henrique de Coimbra odslúžil prvú omšu. Cabral zabral územie v mene portugalského kráľa.

As capitánias do Brasil de 1586, mapa atribuído a Luis Teixeira

Túmulo de Vasco da Gama, Santa Maria de Belém, Lisboa

Em 1530 chegou a primeira expedição colonizadora que tinha por objetivos explorar melhor a costa, expulsar os franceses que rondavam o sul e trazia ordens para fundar povoações portuguesas. O rei João III, em 7 de janeiro de 1549 nomeou Tomé de Sousa o primeiro governador. Ele chegou ao Brasil com ordens para fundar uma cidade para abrigar a sede da administração colonial. O local escolhido foi a Baía de Todos os Santos e a cidade foi chamada de São Salvador da Baía de Todos os Santos, a primeira capital do país. O governador organizou a vida municipal e também levou ao Brasil os primeiros missionários católicos, da ordem dos jesuítas. Em 1555 um grupo de franceses apoderou-se da Baía da Guanabara. Depois de uma renhida luta, o grupo foi expulso pelos portugueses, que resolveram erigir nas imediações do campo de batalha uma cidade – São Sebastião do Rio de Janeiro – que em 1763 tornou-se a segunda capital do Brasil.

Entre 1580 e 1640 Portugal e suas colônias encontravam-se sob o domínio da Espanha. Por pouco tempo os franceses estabeleceram-se no atual Estado do Maranhão e os holandeses governaram Pernambuco. A economia da colônia, iniciada pela extração de pau-brasil, passou ao cultivo de cana-de-açúcar e cacau. Para sustentar a produção de cana-de-açúcar, os portugueses começaram a trazer africanos para trabalharem como escravos nas plantações. Eles vieram em navios, viajavam em péssimas condições. Ao chegarem à América, eram obrigados a trabalhar nas plantações e nas casas dos colonizadores. No final do século XVII, os bandeirantes paulistas descobriram ouro em Minas Gerais, e no final da década de 1720, foram encontrados diamantes e outras pedras preciosas. A população de Minas Gerais rapidamente se tornou a maior do Brasil, sendo a única capitania do interior do país com grande população. Era formada principalmente por negros e mestiços, que trabalhavam como escravos o dia inteiro.

A época colonial foi marcada por vários conflitos. Em muitos pontos do país, os habitantes da colônia manifestavam-se a favor da independência. Os maiores deles, sem dúvida, foram a Guerra contra os Holandeses e a Inconfidência Mineira, esta última encabeçada por Joaquim José da Silva Xavier, cognominado Tiradentes. A conspiração pretendia eliminar a dominação portuguesa e criar um país livre. Traídos por Joaquim Silvério dos Reis, que delatou os inconfidentes para o governo, os líderes do movimento foram detidos, enviados para o Rio de Janeiro e condenados. Tiradentes foi o único condenado à morte por enforcamento.

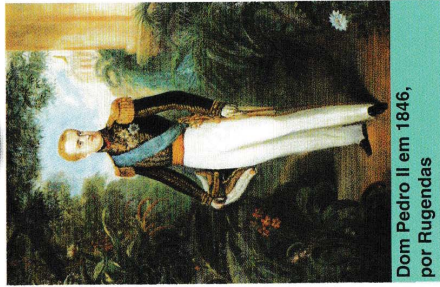

Po príchode do Nového sveta sa mnoho európskych námorníkov plavilo popri pobreží, hľadajúc bohatstvo. V Atlantickom lese, ktorý pokrýval väčšinu pobrežia, prítahlo ich pozornosť do červena sfarbené drevo, ktoré sa nachádzalo v krajine a bolo veľmi cenené v Európe. Bol to strom pau-brasil, ktorý dal meno celej krajine. Z neho sa extrahovala červená substancia používaná na farbenie. Strom pau-brasil bol hlavným prírodným zdrojom bohatstva Brazílie. Ťažba bola taká intenzívna, že v súčasnosti je tento druh chránený, aby sa predišlo jeho úplnému vyhynutiu. Okrem Portugalcov pričádzali na brazílske pobrežie hlavne Francúzi, ktorí pašovali drevo a lovili Indiánov. Francúzi vyrúbali veľké množstvo pau-brasil na severnom pobreží.

V roku 1530 sa pripravila prvá expedícia kolonizátorov s cieľom lepšie prebádať pobrežie, vyhnať Francúzov, ktorí okupovali juh a zaviesť poriadok pri zakladaní portugalských osád. Kráľ Ján III. menoval 7. januára 1549 Tomé de Souza prvým guvernérom. Prišiel do Brazílie s nariadením založiť mesto so sídlom koloniálneho administratív. Na tento účel vybral miesto v Baía de Todos os Santos (Zátoka všetkých svätých), kde vzniklo mesto nazývané São Salvador de Baía de Todos os Santos, prvé hlavné mesto krajiny. Guvernér zriadil mestský obvod a prizval do Brazílie prvých katolíckych misionárov z jezuitského rádu. V roku 1555 si skupina francúzskych Hugonotov podrobila Guanabarskú zátoku. Po urputnej bitke boli vyhnaní a Portugalci sa rozhodli založiť na mieste bojiska mesto „São Sebastião do Rio de Janeiro“, ktoré sa v roku 1763 stalo druhým hlavným mestom Brazílie.

V rokoch 1580 až 1640 sa Portugalsko a jeho kolónie nachádzali pod nadvládou Španielska. Na krátke obdobie sa Francúzi usídlili na území dnešného štátu Maranhão, zatiaľ čo Holanďania ovládli Pernambuco. Hospodárstvo v koloniálnom období, ktoré začalo ťažbou pau-brasil, prešlo na pestovanie cukrovej trstiny a kakaa. Nedostatok pracovných síl riešili Portugalci dovážaním otrokov z Afriky. Afričania prichádzali do Ameriky na lodiach v neľudských podmienkach a ihneď boli prinútení pracovať na plantážach a v domoch kolonizátorov. Na konci 17. storočia priekopníci zo São Paula objavili v štáte Minas Gerais zlato a koncom dvadsiatych rokov 18. storočia aj diamanty a iné drahé kamene. Populácia v Minas Gerais natoľko vzrástla, že sa čoskoro stala najpočetnejšou v Brazílii. Bola to jediná husto obývaná kapitánia vo vnútrozemí krajiny. Obyvatelstvo tvorili najmä černoši a miešanci, ktorí tu takmer bez odpočinku pracovali ako otroci.

Koloniálne obdobie bolo poznamenané viacerými vzburami proti nadvláde bielych. V mnohých kútoch krajiny sa obyvateľia kolónie prikláňali k myšlienke nezávislosti. Bezpochyby sa tieto názory najvýraznejšie prejavili vo vojne proti Holanďanom a v sprisahani v Minas Gerais, známom ako Inconfidência Mineira, ktoré viedol Joaquim José da Silva Xavier, prezývaný Tiradentes (tírar dentes – trhať zuby). Cieľom sprisahania bolo obmedziť portugalskú nadvládu a vytvoriť slobodnú krajinu. Sprisahancov zradil Joaquim Silvério dos Reis a vodcovia hnutia boli zatknutí, odviečení do Rito de Janeiro a odsúdení. Tiradentes bol jediný odsúdený na smrť rozštvrtením 21. apríla 1792.

Dom Pedro II em 1846, por Rugendas

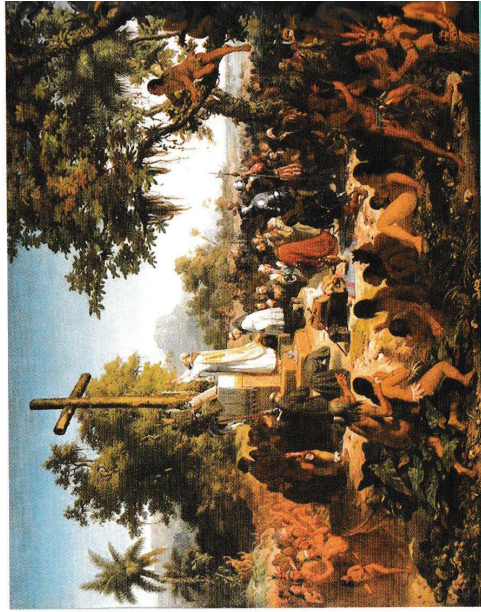
O Brasil – Império (1822 – 1889)

O Império do Brasil foi o Estado brasileiro existente entre 7 de setembro de 1822, quando foi proclamada a independência, e 15 de novembro de 1889, o começo da República. O Império no Brasil foi dividido em dois períodos e uma regência. O Primeiro Império se iniciou quando Pedro I se tornou imperador, e terminou quando ele abdicou do trono em 7 de abril de 1831. Imediatamente seguiu o período regencial, pois o príncipe que assumiria o trono ainda era uma criança. O Segundo Império foi iniciado em 23 de julho de 1840, com a aclamação de D. Pedro II, e perdurou até 1889, com a proclamação da República brasileira. Com o Império, o Brasil se distinguiu do resto do continente, já que seus vizinhos, de origem espanhola, seguiram o exemplo dos Estados Unidos da América, e constituíram várias pequenas repúblicas.

Dom Pedro I

Príncipe regente, nasceu em Portugal em 1789, com o nome de Pedro de Alcântara Francisco Antônio João Carlos Xavier de Paula Miguel Rafael Joaquim José Gonzaga Pascoal Cipriano Serafim de Bragança e Bourbon. Filho do rei Dom João VI e da rainha Carlota Joaquina de Bourbon. Após a morte do seu irmão mais velho, tornou-se o príncipe herdeiro do trono português.

Em 1818, quando tinha 19 anos, Dom Pedro I casou-se com a Arquiduquesa Dona Leopoldina, filha do Imperador Francisco I da Áustria, e de sua segunda esposa, Maria Teresa de Bourbon. Depois da morte de sua primeira esposa, casou-se novamente, desta vez com Amélia de Beauharnais, duquesa de Leuchtenberg, em 1827.

A primeira missa no Brasil de Victor Meirelles (1861)

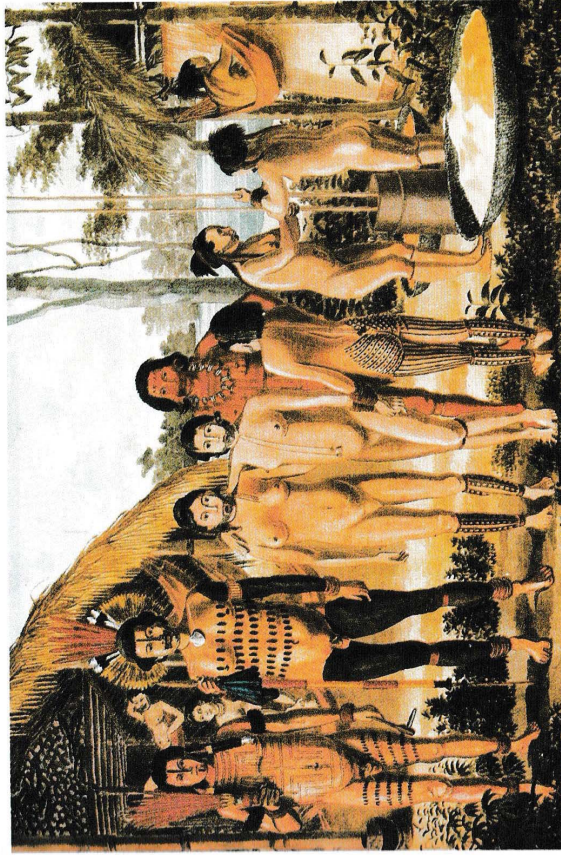

Brazilia – cisarstvo (1822 – 1889)

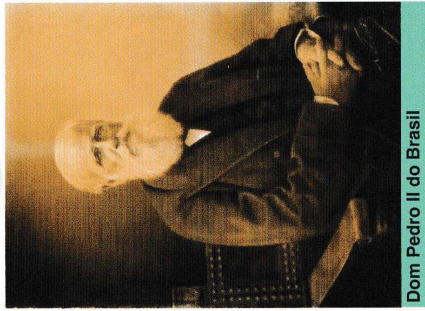
Brazilské cisárstvo trvalo od 7. septembra 1822, kedy bola vyhlásená nezávislosť, do vyhlásenia republiky 15. novembra 1889. Delí sa na dve obdobia cisárstva a jedno obdobie regentstva. Prvé cisárstvo začalo nástupom Petra I. na cisársky trón a skončilo sa jeho odstúpením 7. apríla 1831. Od toho roku nasledovalo obdobie regentstva, keďže cisársky princ bol ešte dieťa. Druhé cisárstvo začalo 23. júla 1840 dosadením Petra II. na trón, až do vyhlásenia Brazílskej republiky. Vtedajším politickým zriadením sa Brazília išla od zvyšku amerického kontinentu, pretože jej susedia španielskeho pôvodu nasledovali príklad Spojených štátov amerických a zriadili niekoľko menších republik.

Peter I.

Princ regent sa narodil v roku 1789 v Portugalsku a dostal meno Pedro de Alcântara Pascoal Antônio João Carlos Xavier de Paula Miguel Rafael Joaquim José Gonzaga Pascoal Cipriano Serafim de Bragança e Bourbon. Bol synom kráľa Jána VI. a kráľovnej Carlota Joaquina de Bourbon. Po smrti svojho oveľa staršieho brata sa stal princom a dedičom portugalského trónu.

Indios apiaká no rio Arinos, Mato Grosso, (1827), por Hércules Florence

Dom Pedro II do Brasil

Dom Pedro I foi proclamado Imperador em 12 de outubro de 1822, e foi coroado em 1 de dezembro do mesmo ano. Promulgou, no dia 25 de março de 1824, a primeira Constituição brasileira, que perdurou por todo o Império até 1889. A primeira Constituição do Brasil foi a terceira mais antiga ainda em vigor no mundo. Dom Pedro I não acreditava em diferenças raciais e combatia publicamente a escravidão. Poucas foram as pessoas que se aliaram a Dom Pedro na luta pelo fim da escravidão. Durante muitos anos, Dom Pedro I foi visto pelos brasileiros como um déspota absolutista, que estava mais preocupado com suas diversas amantes do que com o Brasil. Tudo isto, ao lado das dificuldades financeiras, provocaram o protesto das elites brasileiras. Apesar de sua renúncia, sua relação com os assuntos internos de Portugal o tornaram cada vez mais impopular no Brasil. O constante declínio de seu prestígio e a crise provocada pela dissolução do gabinete, em 1830, fez o Imperador sofrer oposição dos liberais e ocasionar uma reação popular, levando-o a abdicar, em favor de seu filho Dom Pedro II, que na época tinha apenas cinco anos de idade, em 7 de abril de 1831. Depois retornou a Portugal onde faleceu em 1834.

No entanto, ao abdicar em 1831, o Brasil deixado por D. Pedro I, era a maior potência latino-americana. O Exército, com cerca de 24 mil homens, era tão bem equipado e preparado quanto os seus equivalentes europeus. A Marinha tinha mais de oitenta modernos navios de guerra. O Brasil recebeu os seus primeiros investimentos em indústria. Havia plena liberdade de imprensa, respeito às garantias individuais, e as eleições ocorriam periodicamente sem interrupções.

Imperatriz Leopoldina

Esposa do Dom Pedro I, Leopoldina Josefa Carolina Francisca Fernanda Beatriz de Habsburgo-Lorena, era filha de Francisco I, imperador da Áustria e de Maria Teiza de Bourbon. Nasceu em Viena, em 1797. Foi prometida pelo pai em casamento ao príncipe Dom Pedro. Como era o costume, casou-se por procuração e só depois veio ao Brasil conhecer o marido. Ela logo se acostumou a nova terra, e passou a simpatizar com a ideia do Brasil se libertar de Portugal. Em agosto de 1822, Leopoldina ocupava o cargo de princesa regente enquanto o príncipe estava em São Paulo, e ajudou o seu marido a proclamar a independência. Amada pelo povo, tornou-se imperatriz em dezembro de 1822, quando seu marido foi coroado imperador. Morreu em 1826, no Rio de Janeiro.

Dom Pedro I do Brasil

V roku 1818, keď mal 19 rokov, sa Peter I. oženil s arcivojvodkyňou Leopoldinou, dcérou cisára Františka I. Rakúskeho a jeho druhej manželky Márie Terézie Burbonskej. Po jej smrti sa v roku 1827 oženil po druhýkrát s Améliou de Beauharnais, vojvodkyňou z Lichtensteinjska.

Peter I. bol vyhlásený za cisára 12. októbra 1822 a korunovaný 1. decembra toho istého roku. Prvú brazílsku ústavu vyhlásil 25. marca 1824. Platila počas celého cisárstva a bola treťou najdlhšie platnou ústavou na svete. Cisár Peter I. neuznával nerovnosť rás a verejne vystupoval proti otroctvu. V boji za jeho zrušenie mal však málo prívržencov. Mnoho rokov bol považovaný za absolutistického despotu, ktorý sa viac zaujímal o svoje milienky ako o Brazíliu. Táto fáma a finančné problémy vyvolali protesty brazílskej elity. Jeho vzťah k vnútorným záležitostiam Portugalska ho aj napriek abdikácii staval v Brazílii do nepopulárnej pozície. Neustály pokles jeho prestížia a kríza, ktorú spôsobilo rozpuštenie vlády v roku 1830 postavila cisára do opozície voči liberálom. Navyše vyvolala aj odpor verejnosti a prinútila ho 7. apríla 1831 vzdať sa trónu v prospech svojho syna Petra II., ktorý mal vtedy len päť rokov. Napokon sa vrátil do Portugalska, kde aj v roku 1854 zomrel.

Napriek všetkému však Brazília, ktorú Peter I. zanechal po svojom odstúpení v roku 1831, mala najlepšie postavenie v celej Latinskej Amerike. Vojsko zložené z približne 24 tisíc mužov bolo tak dobre vyzbrojené a pripravené ako ktorékoľvek európske, pričom brazílske vojenské námorníctvo tvorilo viac ako osemdesiat moderných vojnových lodí. Brazília dostala prvé investície pre priemysel. Bola tu sloboda tlače, rešpektovali sa osobné záruky a voľby prebiehali pravidelne bez prerušenia.

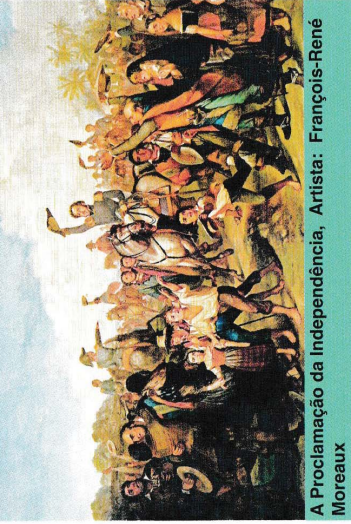

Dom Pedro II

Sétimo filho de Dom Pedro I e da imperatriz Leopoldina, nasceu em 1825. Como era costume, recebeu o longo nome de Pedro de Alcântara João Carlos Leopoldo Salvador Bibiano Francisco Xavier de Paula Leocádio Miguel Gabriel Rafael Gonzaga. Tornou-se segundo imperador do Brasil depois da morte de seus irmãos mais velhos. A época entre os seus 5 e 15 anos, quando foi coroado, fi-cou conhecida como Regência. Pelo lado materno era sobrinho de Napoleão Bonaparte e primo de Francisco José I da Áustria e Maximiliano I do México.

Cerimônia de coroação como imperador do Brasil, Artista: Jean-Baptiste Debret

A Proclamação da Independência, Artista: François-René Moreaux

a rede ferroviária e de telégrafo. Era muito inteligente e gostava de literatura, artes e ciência. Dom Pedro II foi uma das primeiras pessoas no mundo a usar o telefone. Foi figura importante na abolição da escravatura em 1888.

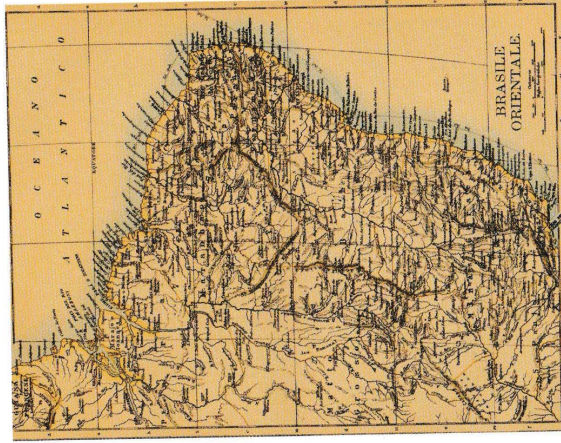
Cisárovná Leopoldína

Manželkou Petra I. bola Leopoldína Josefa Carolina Francisca Fernanda Beatriz de Habsburgo-Lorena, ktorá bola dcérou rakúskeho cisára Františka I. a cisárovnjej Márie Terezie de Bourbon. Narodila sa vo Viedni v roku 1797. Otcom bola prisľúbená za nevestu pre Petra I. Ako bolo v tej dobe zvykom, vydala sa skôr, ako spoznala svojho manžela v Brazílii. Rýchlo si zvykla na nové prostredie a krajinu a začala sympatizovať s myšlienkou nezávislosti Brazílie od nadvlády Portugalska. V auguste 1822 zasiaťavala Leopoldína post princeznej regentky a svojmu manželovi, ktorý bol v tom čase v São Paulo, pomáhala vyhlásiť nezávislosť od Portugalska. Tešila sa veľkej obľube a v decembri 1822 bola spolu so svojim manželom korunovaná za cisárovnju. Zomrela v Rio de Janeiro v roku 1826.

Peter II.

Sedmy syn Petra I. a cisárovnjej Leopoldíny sa narodil v roku 1825. Tak, ako bolo zvykom, aj on získal dlhé meno : Pedro de Alcântara João Carlos Leopoldo Salvador Bibiano Francisco Xavier de Paula Leocádio Miguel Gabriel Rafael Gonzaga. Po smrti svojich starších bratov sa stal druhým cisárom Brazílie. Obdobie od jeho príchodu až do päťnástich rokov, keď bol korunovaný, je známe aj ako regencia. Peter II. bol z matkinej strany synovcom Napoleona Bonaparte a bratrancom cisára Františka Jozefa Rakúskeho a mexického cisára Maximiliána I.

Obdobie regenstva a počiatok vlády Petra II. bolo najproblematickejším obdobím v celej histórii Brazílie. V tom čase vypukli rôzne vzbury a ako jediná možnosť definitívne ukončiť tento chaos a nastoliť poriadok sa javilo predčasné vyhlásenie plnoletosti Petra II. Brazílsky ľud prijal správu o vyhlásení plnoletosti panovníka s obrovskou radosťou. Na trón nastúpil 15 ročný mladík. Politici urputne zápolili o moc, predpokladajúc, že nebude ťažké poďmaniť si mladého panovníka. Spor začal, jeho vláda predstavovala víťazstvo liberálnej strany nad stranou konzervatívcov, ale o rok neskôr sa vrátili do vlády s reakčnými opatreniami, ktorými dali jasne najať svoj zámer chopiť sa moci a ktoré v roku 1842 vyvolali liberálnu revolúciu.

Mapa do Brasil de 1899

Mapa do Brasil de 1642

Todos admiravam o Imperador, e os republicanos não tinham coragem de enfrentá-lo. Por isto enviavam oficiais subalternos para se comunicarem com Pedro II. A notícia do banimento deixou Pedro II tranqüilo. Um ano depois da libertação dos escravos, Pedro II aceitou a ideia da república. O monarca decidiu ir para o exílio em Portugal, e de lá seguiu para França. Dirigiu o Brasil até o fim do Império, quando foi proclamada a República, em 1889. Faleceu no dia 5 de dezembro de 1891. Poucas horas após a morte de Pedro II, milhares de pessoas compareceram ao seu hotel. Em apenas um dia, mais de 2 mil telegramas haviam sido recebidos com mensagens de condolências. No dia seguinte, milhares de personalidades compareceram a cerimônia realizada na Igreja de Madeleine. O corpo de Pedro II foi depositado no Panteão dos Braganças, em 12 de dezembro. Os membros do governo republicano brasileiro, negaram a possibilidade de qualquer manifestação oficial. Contudo, o povo brasileiro não ficou indiferente ao falecimento de Pedro II. Houveram manifestações de pesar em todo o país: comércio fechado, bandeiras a meio pau, toques de finados, tarjas pretas nas roupas e ofícios religiosos.

Za jeho vlády hospodárstvo krajiny napredovalo. Na plantážach zaviedol pestovanie kávy a v krajine rozšíril telegraf a železničné trate. Bol inteligentný a miloval literatúru, umenie a vedu a bol jedným z prvých ľudí na svete, čo používali telefón. V roku 1888 dosiahol zrušenie otroctva.

Cisár bol veľmi obľúbený a republikáni nemali odvahu postaviť sa mu tvárou v tvár. Preto za ním posielali nižších dôstojníkov, ktorí s ním mali rokovať o zrušení cisárstva. Táto správa Petra II. neznepokojila. Rok po tom, ako dal slobodu otrokom, prijal myšlienku vytvoriť republiku. Rozhodol sa odísť do exilu do Portugalska a potom do Francúzska. Riadil Brazíliu až do konca cisárstva v 1889, kedy bola vyhlásená za republiku. Zomrel 5. decembra 1891 v Paríži. Pár hodín po smrti Petra II. sa tisíce ľudí zhromaždili pred jeho hotelom. Za jediný deň prišlo viac ako dvestisíc kondolenciých telegramov. Na druhý deň sa tisíce ľudí zúčastnili rozličkovej ceremónie v kostole Madeleine v Paríži. Telo Petra II. uložili do hrobky rodiny Bragançovcov 12. decembra. Členovia brazílskej republikovej vlády nepovolili žiadne oficiálne prejavy. Avšak brazílsky ľud neostal voči smrti Petra II. ľahostajný. Prejavy smútku sa rozšírili po celej krajine. Obchody boli zatvorené, vládky na pol žrde, zvonili umieračky, ľudia nosili na odevoch pripnuté čierne stuhy, slúžili sa bohoslužby.

Mapa do Brasil de 1550 do cartógrafo francês Pierre Desceliers

Brasil – República (desde 1889)

Desde o princípio do século, vinham-se difundindo as idéias republicanas. O movimento culminou em 1888, quando foi definitivamente abolida a escravidão. O ano de 1889 é muito importante na história do Brasil. Foi nesse ano que o Brasil deixou de ser o único país da América governado por um imperador, passando a ser dirigido por um presidente. Em 1891 foi adotada a constituição federal. A proclamação da República não foi, porém, a única mudança relevante. Entre o final do século XIX e as três primeiras décadas do século XX, os costumes mudaram, a população cresceu mais depressa, milhares de trabalhadores estrangeiros chegaram ao país, algumas cidades passaram por grandes reformas e outras foram até planejadas. No entanto, surgiram também novos problemas sociais, levando a greves e revoltas populares. Enfim, a sociedade brasileira agora se compunha de trabalhadores assalariados, um maior número de profissionais liberais e militares interessados em influir na política.

Manuel Deodoro da Fonseca (1827 – 1892)**Afonso Pena (1847 – 1909)**

Com a criação da república, as províncias passaram a ser os estados da federação, os símbolos do império na bandeira nacional, deram lugar aos dizeres „Ordem e Progresso“, o tratamento de “Excelência” mudou para “O Senhor”, e as instituições nomeadas em honra de Dom Pedro I ou Dom Pedro II receberam novos nomes. O primeiro presidente foi Manuel Deodoro da Fonseca. No ano da proclamação da república foi criada a lei do casamento civil, em 1890 foi realizada a separação entre a igreja e o estado, e em 1891 foi proclamada a Nova Constituição da República. Em 1906 tornou-se presidente do Brasil Afonso Pena. Em seu governo construiu estradas de ferro e portos, além de terem ampliado a rede de comunicações do país, ligando a Amazônia ao Rio de Janeiro por meio do telégrafo-aparelho.

Brazília – república (od roku 1889)

Od začiatku 19. storočia sa v Brazílii šíriła myšlienka republiky. Hnute vyvrcholilo v roku 1888, kedy bolo definitívne zrušené otroctvo. Rok 1889 je v brazílskej histórii veľmi dôležitý. Bol to rok skončenia cisárstva a Brazília začala byť riadená prezidentom, podobne ako zvyšok Ameriky. V roku vyhlásenia republiky bol vytvorený zákon o civilných sobášoch, v roku 1891 bola prijatá federálna Ústava. Vyhlásenie republiky však nebolo jedinou významnou zmenou. V období medzi koncom 19. storočia a prvými tromi dekadami 20. storočia sa pomery zmenili, počet obyvateľov rástol oveľa rýchlejšie, prichádzali sem tisícky pracujúcich zo zahraničia, niektoré mestá prešli veľkými reformami a naplánovaná bola výstavba ďalších. Ale vynorili sa nové sociálne problémy sprevádzané stávkami a ľudovými revoltami. Napokon brazílska spoločnosť doteraz zápasí s podhodnotenými pracovnými silami, s najväčším počtom slobodných povolanií, ale i so samotnou armádou, ktorá sa snaží zasahovať do politiky.

Getúlio Vargas (1882 – 1954)

S nástupom republiky sa štátu provincií zmenil na štáty federácie, cisárske symboly na štátnej vlajke boli zmenené na heslo „Porciadok a pokrok“, oslovenie „Excelencia“ sa zmenilo na „Vy“, inštitúcie pomenované podľa Petra I. a Petra II. zmenili svoje názvy a prvým prezidentom sa stal Manuel Deodoro da Fonseca. V roku 1890 bola prevezená odľuka cirkvi od štátu a v roku 1891 bola vyhlásená nová Ústava republiky. V roku 1906 sa stal prezidentom Afonso Pena. Za svojej vlády vybudoval železnice a prístavy a vytvoril komunikačnú sieť v krajine, ktorá spojila Amazoniu s Rto de Janeiro prostredníctvom telegrafu.

Počas 1. svetovej vojny Brazília neostala neutrálna tak, ako Čile a Argentína. V roku 1917 prerušila diplomatické styky s Nemeckom a vyhlásila mu vojnu. Predzident Artur Bernardes počas svojho mandátu v rokoch 1922 až 1926 vytvoril niektoré práva pracujúcim, napríklad 15-dňovú dovolenku pre zamestnancov v obchode, priemysle a v bankách.

Tancredo Neves (1910 – 1985)

Durante Primeira Guerra Mundial, o Brasil não demonstrou neutralidade como o Chile e a Argentina. Em 1917, o Brasil rompeu relações diplomáticas com a Alemanha e declarou guerra contra a mesma. O presidente Artur Bernardes em seu mandato de 1922 – 1926 criou alguns direitos trabalhistas, como férias anuais de 15 dias para empregados do comércio, da indústria e dos bancos.

O Brasil foi também afetado pela crise econômica entre as duas guerras. Neste período realizaram-se greves, e o exército foi ameaçado de deposição. No outono de 1931, o Brasil declarou falência. Em 1932 começou a guerra civil. No início da Segunda Guerra Mundial, o Brasil proclamou a neutralidade. O presidente depois de ter aliado a sua política à dos Estados Unidos, pronunciou a orientação política contra a aliança com a Alemanha. Em 1942 declarou guerra contra a Alemanha e a Itália. O regimento das forças expedicionárias foi enviado para a Europa.

Nesta era Getúlio Vargas foi eleito presidente, ficando continuamente no poder até 1945. Foi reeleito em 1951. Durante o seu governo podemos falar sobre a industrialização do país, e promoção do desenvolvimento da agricultura. Apenas disso foi responsável pela organização de leis trabalhistas, como o salário mínimo, as férias remuneradas e a jornada de trabalho de 48 horas por semana. Grandes oportunidades surgiram depois da eleição do presidente Juscelino Kubitschek (1956-1961). O seu governo distinguiu-se pelo desenvolvimento da economia, e pela estabilidade política. Kubitschek apoiou a antiga ideia de construir a capital no sertão, e conseguiu realizá-la. Foi fundamental para o desenvolvimento do interior do país.

Com o início da presidência do general Castelo Branco em 1964, começou a ditadura militar no Brasil, que terminou somente em 1985 com a eleição do presidente Tancredo Neves, que véspera da posse adoeceu e depois de 39 dias faleceu. O regime militar substituiu os direitos constitucionais, monitorou e censurou os meios de comunicação e aboliu as atividades dos partidos políticos.

Dilma Rousseff (Belo Horizonte, 14 de dezembro de 1947)

V medzivojnovom období Brazíliu zasiahla hospodárska kríza, počas ktorej tu prebiehali stávky a armáde hrozil rozklad. Na jeseň v roku 1931 Brazília vyhlásila bankrot. V 1932 sa začala občianska vojna. Na začiatku 2. svetovej vojny vyhlásila brazílska vláda neutralitu. Prezident sa neskôr pripojil k politike Spojených štátov amerických a vyslovil sa proti spojenectvu s Nemeckom. Do konca v 1942 vláda vyhlásila vojnu Nemecku a Taliansku a do Európy vyslala pluk brazílskych expedičných síl.

V tomto období sa stal prezidentom Getúlio Vargas, ktorý bol nepretržite pri moci až do roku 1945. V roku 1951 bol opätovne zvolený. Počas jeho vládnutia sa krajina industrializovala a poľnohospodárstvo sa intenzívne rozvíjalo. Okrem toho sa pričínili o vznik zákonov pre pracujúcich akými sú minimálna mzda, platená dovolenka a 48 hodínový pracovný týždeň. Zvolením Juscelino Kubitschek-a za prezidenta (1956-1961) sa krajine otvorili veľké možnosti. Jeho vládnutie sa vyznačovalo rozvojom hospodárstva a politickou stabilitou. Kubitschek podporoval pôvodnú myšlienku vytvorenia hlavného mesta vo vnútrozemí a dosiahol aj jej realizáciu. Bol to zásadný krok pre rozvoj vnútrozemia krajiny.

Rokom 1964 nastupuje v Brazílii vojenská diktatúra na čele s generálom Castelo Branco-m, ktorá sa skončila až v roku 1985 zvolením Tancredo Neves za prezidenta, ktorý však deň pred svojou inauguráciou ochorel a 39 dní potom zomrel. Vojenský režim potláčal ústavné práva, kontroloval a cenzuroval masovokomunikačné prostriedky a zrušil činnosť politických strán. Vyhlásením novej Ústavy sa Brazília vydala cestou obnovy demokracie, hospodárstva a vytvárania medzinárodnej politiky. V roku 1992 prevzal prezidentské kreslo Itamar Franco, ktorý stál na čele krajiny do roku 1994. Počas svojej vlády vytvoril Plán pre Real (nová mena), ktorý znížil infláciu.

Prvou ženou v prezidentskom kresle sa v roku 2011 stala Dilma Rousseff, členka Strany pracujúcich, ktorú založil bývalý prezident Luiz Inácio Lula da Silva.

Lula deixa o Palácio do Planalto no último dia na presidência da República

Com a proclamação da nova constituição, o Brasil começou a trilhar o caminho de recuperação da democracia, economia e da criação de política internacional. Em 1992 o presidente Itamar Franco assumiu a Presidência e governou até 1994. Durante o seu governo foi criado o Plano Real, que conseguiu diminuir a inflação.

A primeira mulher no posto presidencial tornou-se em 2011 Dilma Rousseff, filiada ao Partido do Trabalhadores, o partido criado por Luiz Inácio Lula da Silva, ex-presidente do país.

Prezidenti / Presidentes

1. Deodoro da Fonseca 1889-1891	20. Nereu Ramos 1955-1956
2. Floriano Peixoto 1891-1894	21. Juscelino Kubitschek 1956-1961
3. Prudente de Moraes 1894-1898	22. Jânio Quadros 1961-1961
4. Campos Sales 1898-1902	23. Ranieri Mazzilli 1961-1961
5. Rodrigues Alves 1902-1906	24. João Goulart 1961-1964
6. Afonso Pena 1906-1909	25. Ranieri Mazzilli 1964-1964
7. Nilo Peçanha 1909-1910	26. Castelo Branco 1964-1967
8. Hermes da Fonseca 1910-1914	27. Costa e Silva 1967-1969
9. Venceslau Brás 1914-1918	28. Emílio Médici 1969-1974
10. Delfim Moreira 1918-1919	29. Ernesto Geisel 1974-1979
11. Epitácio Pessoa 1919-1922	30. João Figueiredo 1979-1985
12. Artur Bernardes 1922-1926	31. José Sarney 1985-1990
13. Washington Luís 1926-1930	32. Fernando Collor de Mello 1990-1992
14. Getúlio Vargas 1930-1945	33. Itamar Franco 1992-1995
15. José Linhares 1945-1946	34. Fernando Henrique Cardoso 1995-2003
16. Eurico Dutra 1946-1951	35. Luiz Inácio Lula da Silva 2003-2011
17. Getúlio Vargas 1951-1954	36. Dilma Rousseff 2011-
18. Café Filho 1954-1955	
19. Carlos Luz 1955-1955	

Monumento a Pedro Álvares Cabral no Parque do Ibirapuera, São Paulo